

Zet verlaging kiesgerechtigde leeftijd in het regeerakkoord

‘Voorzichtige voorstellen om de stemgerechtigde leeftijd iets te verlagen worden steevast afgewezen’ schrijft Mathijs Bouman (FD 17 maart). Jonge mensen kansen geven hun stem uit te brengen is geen wereldvreemde gedachte.

Oostenrijk verlaagde de kiesgerechtigde leeftijd al in 2011 naar 16 jaar. Schotland deed dit in 2013 voor verkiezingen voor het Schotse parlement en gemeenteraden. Estland gaf 16- en 17-jarigen in 2015 stemrecht voor lokale verkiezingen, waarna politici pleitten voor meer skatebanen en fietspaden. In 2016 verlaagde Griekenland de leeftijd naar 17 jaar, Malta volgde met 16 jaar in 2018. In Duitsland stemmen jongeren voor gemeenteraden en in sommige deelstaten.

In 2019 kwam de Raad voor het Openbaar Bestuur met het pleidooi *Jong geleerd, oud gedaan* om te experimenteren met het verlagen van de kiesgerechtigde leeftijd, voor meer betrokkenheid van jongeren bij de politiek. Maar voor zo’n verandering is een grondwetswijziging nodig. Het advies: ‘Haal de kiesgerechtigde leeftijd uit de Grondwet en pas de Kieswet aan, zodat experimenten op lokaal en provinciaal niveau mogelijk worden.’

Bij gemeentelijke deelraadsverkiezingen zijn experimenten al in te voeren, omdat de grondwettelijke leeftijdseis hier niet geldt. In een raadpleging over de warmtetransitie in Utrecht

Oostenrijk verlaagde de kiesgerechtigde leeftijd al in 2011. Schotland deed hetzelfde in 2013

waren jongeren uitgenodigd en oververtegenwoordigd, maar bij vergelijkbare burgerfora in de gemeente Súdwest-Fryslân en Rotterdam liep het niet storm. Opeens serieus genomen worden is kennelijk nog even wennen.

Het kabinet moet in het regeerakkoord opnemen dat de kiesgerechtigde leeftijd bij gemeenteraadsverkiezingen wordt verlaagd, en dat experimentele jongerendeelname aan burgerfora en deelraadsverkiezingen wordt gestimuleerd. Dit moet gepaard gaan met meer uren burgerschapsvorming op scholen, om democratische kernwaarden bij te brengen.

Philip Veerman is kinderrechten-expert, orthopedagoog en gezondheidszorgpsycholoog.